Մայիս 6ին Սանդա Լուչիյա ճակատի առթիւ ցուցուց իր ռազմագիտական բազմակողմանի հմտութիւնը, որուն վրայ Դեկտեմբ. ամսոյն մէջ տ՝Ասքրէ բ. զօրաքաժնին հրամանատար անուանուեցաւ: Այս պաշտօնով 1849ին Բիեմոնդացւոց դէմ՝ վերստին բացուած պատերազմի առթիւ՝ Մորդարայ ու Նովարայի քով տրուած ճակատներուն յաղթողական ելքն աւստր. քանակին ըստ մասին Ալպրէխդի հանճարին ու քաջութեանը պարտական է: Իւր փառաց ընթացքին մէջ ստէպ յառաջանալով՝ 1863ին Փրանկիսկոս Ա. Վենի. կայսրն ութազաւորը զինքը աւստր. քանակին սպարապետ անուանեց, որ պաշտօնը վարեց մինչեւ մահը, յօգուտ եւ ի յառաջադիմութիւն իրեն յանձնուած քանակներուն: Արքիդ. Ալպրէխդի գլխաւոր արժանիքն է իր 1866ին Գու�դոցցայի ճակատին մէջ կանգնած փառաւոր յաղթանակը, որուն առթիւ՝ Իտալացւոց իր ունեցածէն կրկին զօրութեամբ քանակ մը գրեթէ ի սպառ ոչնչացուց:

Յունուար 26ին կորսնցուց Ռուսաց պետութիւնն իր խաղաղասէր ու արդիւնաւոր Կիրս արտաքին գործոց նախարարը, որ 75 տարուան հասակին մէջ թոքի բորբոքումէն վախճանեցաւ: Նիկոլայոս Բ. կայսրը հանգուցեալ նախարարին Շիշկին օգնականին յանձնեց արտաքին գործոց ժամանակաւոր պաշտօնավարութիւնը:

Գաղղիա, որուն նախարարաց պաշտօնարանը լուծուած էր՝ նոր մը կազմելու ձեռնարկը մեծամեծ դժուարութեանց հանդիպեցաւ: Փ. Փոր հասարակապետութեան նորընտիր գահերէցը նախարարապետութեան պաշտօնն այլեւայլ անձինքներու առաջարկելէն վերջը, յանձնեց զայն Ռիպոի, որ կրցաւ վերջ ի վերջոյ համեմատաբար շափաւոր քաղաքականութեամբ պաշտօնարան մը կազմել: Հնկերվարական տարրներու համակրութիւնը շահելու նպատակաւ, յանցաւորաց մասնական ներում՝ մը տալու առաջարկութիւն ըրաւ Ռիպո, որ եւ ընդունուեցաւ: Այս ներումէն օգտուեցաւ գլխաւորապէս ընկերվարականներուն Ռոշֆոր պարագլուխը, որ փետր. 2ին Բարիզ դարձաւ եւ՝ իր բազմաթիւ կուսակիցներէն ողջունութեամբ ընդունուեցաւ:

Գանրոպէր Գաղղիոյ թագաւորական վերջին սպարապետը Յունուար 28ին վախճանեցաւ եւ տէրութեան ծախսով շքեղութեամբ թաղուեցաւ:

Բեղգիայ եւ Գաղղիոյ մէջ ուշագրաւ պայմանագիր մը կնքուեցաւ, որուն համեմատ՝ ի դիպուածի որ Բեղգիա Քոնկոյի տէրութեան վրայ ունեցած իրաւունքներէն հրաժարի, Գաղղիա զայն գրաւելու առաջնութեան իրաւունքը կ՝ունենայ:

Շուէտի ու Նորվէկիոյ մէջ եղած տարաձայնութիւնը կը շարունակուի: Նորվէկիացիքս անկախ ազգային արտաքին գործոց պաշտօնեայ մը եւ առանձին հիւպատոսներ ունենալ կը պահանջեն, որ պահանջման թագաւորն ըստ ինքեան չի հակառակիր եւ միայն խնդրոյն միակողմանի լուծման առաջքն առնելու համար, կ՝առաջարկէ, որ նոյնին վրայ Շուէտի պետական խորհուրդին մէջ խորհուի: Թագաւորին համամիտ գտնուեցան շափաւոր ու պահպանողական կուսակցութիւնները, բայց արմատական ձախակողմանին ընդդիմադրութեամբն առաջարկը անյաջող ելք մ՝ունեցաւ: Այժմ՝ Նորվէկիական բոլոր կուսակցութիւնները յանձն առին թէ յիշեալ խնդրոյն եւ թէ թագաւորին առաջարկութեան վրայ առանձինն ժողովի մէջ միաբան խորհելու:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԱՒՍՏՐՈՒՆԵՍՏԱԿԱՆ — Հայկական եռաժշտութեան նորագիւտ դասագիրք մը. 65:

ԲԺՇԿԱԿԱՆ — ԺԱ: Աչերապատին (Դեղագործութիւն). 68:

ՀՆԱԽՕՍԱԿԱՆ — Լիվոռնոյ քաղաքին ազգային գնբեզմանաքարերն (Թղթակցութիւն). 70:

ՊԱՏՄԱԿԱՆ — Դրամիրուանիոյ Հայոց մայրաքաղաքը. 75:

ՈՒՂԵՂԻՐԱԿԱՆ — Մեր ծովու ռուսական եզերքը. 78:

ՄԱՏՆԱԽՕՍԱԿԱՆ — Քանի մի նոր հրատարակութիւնք. 81:

ՆԱԽԱՀԱԿԱՆ — Դոյներու քաղաքութիւնն ըստ հնոց. 87:

ԿԻՆՍԱԳՐԱԿԱՆ — Ցովսէփի Բժիշկ Մելքոնեան Պէյրութ. (Պատկերով) 88:

ԱՅԼԵՒԱՅԼԵՔ

ՄԱՆՐԱԼՈՒՐՔ — Ցան փոխադրութիւն յԱմերիկա. 94: — Բոմբէյիի քով տան մը գիւտը. 94: — Աշխարհագրական ընկերութիւնք. 94: — Ամէնէն հին շանթաձիգը. 95:

ՓՈՔՐԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆ 95:

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՂ ԵՒ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԽՄԲԱԳԻՐ

Հ. ՌԱՓԱԷԼ Վ. ՊԱՐՈՆՅ

ՎԻԵՆՆԱ. ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ ՏՊԱՐԱՆ

digitised by A.R.A.R.@